

OBSAH

OBSAH	3
PREDSLOV	7
ÚVOD	9
1 ZÁKLADY VEKTOROVÉHO POČTU	11
1.1 OPERÁCIE S VEKTORMI.....	12
1.1.1 Súčet vektorov.....	12
1.1.2 Rozdiel dvoch vektorov	13
1.1.3 Násobenie vektora skalárom	14
1.1.4 Skalárny súčin	14
1.1.5 Vektorový súčin	15
1.1.6 Dvojnásobný vektorový súčin.....	16
1.1.7 Zmiešaný súčin.....	16
1.2 VYJADRENIE ZLOŽIEK VEKTORA V KARTÉZSKOM SÚRADNICOVOM SYSTÉME	17
2 ZÁKLADNÉ POJMY MECHANIKY TUHÝCH TELIES	21
2.1 ZÁKLADNÉ POJMY	21
2.1.1 Pohyb.....	21
2.1.2 Priestor	21
2.1.3 Hmotný bod, teleso	22
2.1.4 Sila.....	22
2.1.5 Čas.....	24
2.2 AXIÓMY A ZÁKONY STATIKY	25
2.2.1 Newtonove zákony	25
2.2.2 Axióma o rovnováhe dvoch síl.....	26
2.2.3 Axióma zachovania účinku	26
2.2.4 Axióma vektorového skladania síl	27
2.3 SILA A JEJ ZLOŽKY V PRIESTORE A V ROVINE	28
2.3.1 Zložky sily v priestore.....	28
2.3.2 Zložky sily v rovine.....	29
2.4 OTÁČAVÝ ÚČINOK SILY, SILOVÁ DVOJICA	30
2.4.1 Moment sily k bodu.....	30
2.4.1.1 <i>Vyjadrenie momentu sily k bodu v zložkách</i>	31
2.4.2 Moment sily k osi	32
2.4.2.1 <i>Moment sily k súradnicovým osiam</i>	32
2.4.3 Silová dvojica.....	33
2.5 STUPNE VOĽNOSTI, VÄZBOVÁ ZÁVISLOSŤ	34
2.5.1 Tvarová určitosť	34
2.5.2 Statická určitosť	35
2.5.3 Stupne voľnosti neviazaného hmotného objektu.....	35
2.5.4 Typy väzieb.....	37
3 SILOVÉ SÚSTAVY	39
3.1 CENTRÁLNA SILOVÁ SÚSTAVA, HMOTNÝ BOD V ROVINE A V PRIESTORE.....	39

3.1.1	Centrálne priestorová silová sústava	40
3.1.2	Centrálne rovinná silová sústava	41
3.2	PRIAMKOVÁ SILOVÁ SÚSTAVA.....	43
3.3	VŠEOBECNÉ SILOVÉ SÚSTAVY, TELESO V PRIESTORE A V ROVINE	44
3.3.1	Nahradenie a rovnováha všeobecnej priestorovej silovej sústavy	44
3.3.2	Nahradenie a rovnováha rovnobežnej priestorovej silovej sústavy	46
3.3.3	Nahradenie a rovnováha všeobecnej rovinatej silovej sústavy.....	46
3.3.4	Nahradenie a rovnováha rovnobežnej rovinatej silovej sústavy.....	49
3.4	STREDISKO SÚSTAVY VIAZANÝCH ROVNOBEŽNÝCH SÍL, SPOJITÉ ZAŤAŽENIE.....	50
3.4.1	Stredisko sústavy viazaných rovnobežných síl.....	50
3.4.2	Spojité zaťaženie	52
4	ROVINNÉ PRÚTOVÉ SÚSTAVY.....	54
4.1	STATICÁ URČITOSŤ ROVINNÝCH PRÚTOVÝCH SÚSTAV.....	55
4.2	METÓDY STATICKEJ ANALÝZY PRÚTOVÝCH SÚSTAV.....	56
4.2.1	Metóda styčných bodov	57
4.2.2	Priesečná metóda (Ritterov rez)	60
5	SÚSTAVA HMOTNÝCH OBJEKTOV V ROVINE.....	62
5.1	TVAROVÁ A STATICÁ URČITOSŤ SÚSTAV HMOTNÝCH OBJEKTOV	63
5.2	STATICÉ RIEŠENIE SÚSTAV HMOTNÝCH OBJEKTOV	63
5.2.1	Počtárske (analytické) riešenie	64
6	GEOMETRIA HMÔT	67
6.1	ŤAŽISKO	67
6.2	MOMENTY ZOTRVAČNOSTI.....	69
6.2.1	Moment zotrvačnosti hmotného bodu	69
6.2.2	Moment zotrvačnosti tuhého telesa	70
6.3	KVADRATICKÉ MOMENTY PRIEREZU	71
6.3.1	Osové kvadratické momenty prierezu	71
6.3.2	Kvadratické momenty prierezu k rovnobežným osiam	72
6.3.3	Prierezový modul (modul prierezu) v ohybe a v krútení.....	73
7	PASÍVNE ODPORY	75
7.1	ŠMYKOVÉ TRENIE	75
7.2	ČAPOVÉ TRENIE	79
7.2.1	Čapové trenie v radiálnom ložisku	79
7.2.2	Čapové trenie v axiálnom ložisku	80
7.2.2.1	<i>Nezabehaný axiálny čap .....</i>	<i>81</i>
7.2.2.2	<i>Zabehaný axiálny čap .....</i>	<i>82</i>
7.3	TRENIE VLÁKIEN NA VALCOVEJ PLOCHE	83
7.4	NEPODDAJNOSŤ LÁN.....	84
7.5	ODPOR PRI VALENÍ	85
8	KINEMATIKA A DYNAMIKA POHYBU HMOTNÉHO BODU	90
8.1	KINEMATIKA HMOTNÉHO BODU	90
8.1.1	Poloha hmotného bodu, rýchlosť a zrýchlenie	90

8.1.1.1	<i>Poloha, trajektória</i>	90
8.1.1.2	<i>Rýchlosť</i>	93
8.1.1.3	<i>Zrýchlenie</i>	94
8.1.2	Pohyb bodu v karteziánskej súradnicovej sústave	95
8.1.3	Pohyb bodu v polárnych súradniciach.....	100
8.1.4	Pohyb bodu vo valcovej súradnicovej sústave.....	101
8.1.5	Pohyb bodu v prirodzených súradniciach (sprievodný trojhran priestorovej čiary)	103
8.1.5.1	<i>Rýchlosť v prirodzených súradniciach</i>	104
8.2	DYNAMIKA HMOTNÉHO BODU	107
8.2.1	Pojmy v dynamike.....	108
8.2.2	Základné axiómy dynamiky	109
8.2.3	Dynamické pohybové rovnice.....	110
8.2.3.1	<i>Pohybové rovnice hmotného bodu v kartézskej súradnicovej sústave</i>	111
8.2.3.2	<i>Pohybové rovnice hmotného bodu vo valcovej (resp. polárnej) súradnicovej sústave</i>	112
8.2.3.3	<i>Pohybové rovnice hmotného bodu v prirodzenej súradnicovej sústave</i>	113
8.2.4	Základné vety dynamiky hmotného bodu	113
8.2.4.1	<i>Veta o zmene hybnosti</i>	114
8.2.4.2	<i>Veta o zmene momentu hybnosti</i>	114
8.2.4.3	<i>Veta o zmene kinetickej energie</i>	115
8.2.4.4	<i>Veta o zachovaní mechanickej energie</i>	115
8.3	DYNAMIKA SÚSTAVY HMOTNÝCH BODOV.....	121
8.3.1	Pohybové rovnice sústavy hmotných bodov	122
8.3.1.1	<i>Vety o pohybe ťažiska sústavy hmotných bodov</i>	122
8.3.1.2	<i>Hybnosť a moment hybnosti sústavy hmotných bodov</i>	123
8.3.1.3	<i>Kinetická energia sústavy hmotných bodov</i>	124
9	KINEMATIKA A DYNAMIKA POHYBU TELESA.....	128
9.1	KINEMATIKA TUHÉHO TELESA.....	128
9.1.1	Posuvný (translačný) pohyb telesa.....	128
9.1.2	Rotačný pohyb telesa okolo stálej osi rotácie	130
9.1.2.1	<i>Rýchlosť a zrýchlenie telesa konajúceho rotačný pohyb</i>	132
9.1.2.2	<i>Rotačný pohyb rovinného útvaru v rovine</i>	134
9.2	DYNAMIKA TUHÉHO TELESA.....	136
9.2.1	Posuvný pohyb telesa.....	137
9.2.2	Rotačný pohyb telesa	138
	LITERATÚRA	141